

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Cap. 11. Circa peccatum, pœnas violantium interdictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

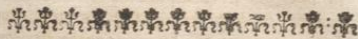
DVBIVM XLVIII.

An ex vi interdicti ab Ecclesia ingressu quis prohibeatur Sacramenta in Ecclesia recipere?

²¹⁵ Prohibetur quidem, Quia ideo interdictus huiusmodi priuatur Ecclesiam ingredi, cum diuina celebrantur, quod Ecclesia ad id præcipue est deputata: at etiam deputata est ad Sacramentorum receptionem: ergo Sacramentorum receptio censeri debet esse prohibita: præcipue cum Sacramentorum receptio nobilius quid sit, quam diuinorum officiorum assistentia. Sic Gloss. ad c. *Præfati* §. 2. & ad c. *De viro resando* 12. q. 2. & ad c. *Latores* 33. q. 2. ubi prohibito Ecclesie ingressu, simul prohibetur communicatio. Angel. v. *Suspensio*, 3. nu. 4. Syluest. v. *eadem* q. 5. Sayr. l. 5. thes. c. 9. n. 21. Laym. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 1. fine. Coninch. d. 17. n. 59. Suar. d. 35. sect. 4. num. 5.

²¹⁶ Non prohibetur. Quia pœnæ extendendæ non sunt absque manifesto textu, vel ratione: At nullus est textus, ex quo colligatur interdicto ab Ecclesie ingressu prohibitam esse Sacramentorum receptionem: quin potius ex c. *Sacro*, de sent. excom. & c. *Is cui*, eod. tit. in 6. non leuiter inferitur concessam esse: siquidem solum ibi memoratur, prohibitam esse diuinorum celebrationem, & auditionem, & sepulturam: ergo cum nulla de Sacramentorum receptione mentio fiat, intelligi debet esse permessa. Ita Henric. l. 13. c. 32. n. 2. Auilap. §. d. 4. dub. 5. conc. 6. Bonac. tom. 1. d. 5. pun. 5. n. 12.

²¹⁷ Spectato iuris rigore probabiliorem hanc reor esse sententiam. Fateor enim, Ecclesiam deputatam esse ad Sacramenta ministranda, & recipienda: ex interdicto autem ab ingressu Ecclesie non prohibetur quis omnibus ad que Ecclesia deputatur: sed illis tantum, quæ ex aliquo textu colliguntur. Cum vero ex nullo colligatur Sacramentorum receptionem prohiberi, haud est afferendum.

CAPVT XI.

Circa Peccatum, & pœnas violentium interdictum.

DVBIVM XLIX.

Clericus violans interdictum officia diuina in loco interdicto celebrando: peccatne lethaliter?

²¹⁸ Errum est, Clericum violentem interdictum siue personale, siue locale ministrando Sacramentum, vel illud recipiendo, mortaliter delinquere. Quia contra Escob. & Mend. Theol. Moral. Tom. VI.

prohibitionem Ecclesiasticam in re graui delinquit. Dubito autem, an mortaliter delinquat Clericus officia diuina in loco interdicto celebrando?

Non delinquit. Quia non videtur tam grauis materia esse, quam Sacramentorum receptio aut ministratio. Sic Caiet. v. *Interdicti violatio*, quit. dubius tamen, nec audens absolute proferre sententiam.

Delinquit profecto. Quia suo ex genere est gravis materia officia diuina contra tam graue Ecclesie præscriptum in loco interdicto celebrare. Ita Toletus libr. 1. capit. 20. Sayrus libr. 5. thesaur. capit. 14. numer. 5. Hurtado de interdicti. diffinit. 1. 10. numer. 32. Layman. lib. 1. tractat. 5. part. 4. capit. 3. numer. 1. Bonacin. tom. 1. disputatio. 5. punct. 7. numer. 3. Coninch. disp. 17. numer. 64. Suarius disputatio. 34. sectio. 4. à numer. 10.

Ad eo communem, ac veram hanc sententiam esse existimo, vt præter dubium Caietanum, reliqui omnes constanter affirmant, ex se, & ex suo genere peccatum lethale esse interdicti violationem quoad officia diuina celebranda siue personale sit, siue locale. Quare Clericus diuinis assistens, aut interdictus, aut in loco interdicto, aliter quam permissum est, lethaliter peccat. Dixi ex se, & ex genere suo, nam ex lenitate materiae sæpe veniale esse potest. Si enim parti officij diuini arbitrio prudentis non notabili Clericus interdictus assistat, vel illam in loco interdicto reciter abque moderatione præscripta in c. *Alma*, non mortale, sed veniale piaculum committet.

DVBIVM L.

An laicus peccet, etsi secluso Ecclesia contemptu, violentia, & fraude, diuinis officiis in loco interdicto assistat?

²²² Errum est, laicos Sacramenta recipientes dum interdicto illigantur, graue peccatum committere. Quia directe ab eorum receptione vi personalis interdicti excluduntur: & cum materia grauis sit, non est, vnde à lethali excusentur. Idem est si illa in loco interdicto recipiant. Quia eo ipso, quo Sacerdotibus prohibita est Sacramentorum administratio, consequenter laicis eorum receptio prohibetur. Si vero de assistentia diuinis loquamur, multi sunt casus, in quibus omnes ferè Doctores laicum peccatum mortale committere affirmant. Verto autem in questionem, an secluso Ecclesie contemptu, violentia, fraude, aliisque circumstantiis extrinsecis peccatum mortale laici committant, si in loco interdicto diuinis assistant.

Nullum per se peccatum committunt. Quia nulla extat lex prohibens laicis diuinorum officiorum assistentiam in loco interdicto: sed solum Clericis, ne officia diuina laicis presentibus peragant. Sic Caiet. v. *Interdicti violatio*, §. pen. Nauar. sum. c. 27. n. 187.

Committunt per se aliquod peccatum. Quia cap. Si sententia, de sentent. excommunic. in 6. alferitur, laicos tempore interdicti diuina extra Civitatem interdictam audire posse: quod frustra aduerteretur, si possent in Civitate

²¹⁹ Non delinquit.

²²⁰ Delinquit plane.

²²¹ Idem affirmo.

²²² Certa præmitto.

²²³ Nullum peccatum committit.

²²⁴ Aliquod peccatum committit.

uitate interdicta diuina audire. Ita Deiores curati, Caietano, & Nauarro exceptis, Plures Dubio sequenti citabo.

²²⁵ *Hoc verum esse reor.* Existimo nimis late in hac re Caietanum, & Nauarum esse locutos. Nam sic assistentes Ecclesiae intentioni aduersantur, quae est laicos ab officiis diuinis in loco interdicto celebratis remouere: alias non prohiberet in *c. Alma*, ne campanis pulsatis, neue alta voce, & apertis ianuis officia celebrarentur.

DVBIVM LI.

An mortale sit laicos diuinis sine Ecclesia contemptis in loco interdicto assistere?

²²⁶ *Mortale non est.* Mortale non est, sed veniale solummodo. Quia comparatione laicorum hac assistentia non videtur grauis materia, maxime si ea fuerit in officiis diuinis praeter Missae Sacrificium. Sic Syluest. *Interdictum* 6. n. 7. Sotus in 4. dist. 22. q. 3. a. 1. concl. 6. Henr. l. 3. c. 46. n. 3. Valent. tom. 4. d. 7. q. 8. pun. 2. Auila p. 3. d. 5. dub. 2. & alij.

²²⁷ *Est mortale.* Mortale quidem est ex suo genere. Quia assistentia diuinis officiis grauis materia est, ad quam si ex voto quis obligaretur, non est dubium, mortaliter in illius transgressione peccaturum. Cum ergo ex vi interdicti hac assistentia laicis sit prohibita, efficitur, laicos transgredientes hanc legem lethaliter esse peccaturos. Ita Innocent. ad *c. Tanta*, de excess. Pralator. num. 2. D. Antoninus p. 3. tit. 27. c. 4. fine. Suarius d. 34. sect. 5. n. 4. Fillucius rr. 8 n. 54. & 81. Coninch. disput. 17. num. 64. & 67. Hurtado de interdict. diff. 10. a. num. 32. Bonacin. tom. 1. d. 5. punct. 7. numer. 1.

²²⁸ *Hoc probabilis.* Probabilem satis primam sententiam esse iudico, sed probabiliorē secundam. Cuius grauitati transgressionis non obest, quod indirecte laicis hac prohibitio facta sit: modo vere sit facta. Sicuti non obest, ut fideles excommunicatum denunciatum vitare teneantur, quod communicatio huiusmodi indirecte illis sit interdicta, directe autem excommunicato.

DVBIVM LII.

Violatores interdicti localis incurruntne suspensionem?

²²⁹ *Certa suspensio.* Certum est, Clericos violantes interdictum per Ordini Sacro annexum actum, irregularitatem incurrere. Extra huc vero casum nullam esse Clericis irregularitatem impositam. Itē Clericum, vel Religiosum violantē interdictum locale, reddi inhabilem ad electionem tam actiuam, quam passiuam. Quaesierim autem, an violatores interdicti localis suspensionem incurrant?

²³⁰ *Incurrunt quidem.* Incurrunt quidem suspensionem ab officio & beneficio, & consequenter a iurisdictione

Quia sic videtur decerni in cap. fin. de excess. Pralat. Sic Gloss. hic, verbo Irritus. Couarruias ad *c. Alma*, part. 2. §. 2. num. 2. Auila part. 5. d. 5. dub. 4. Suarius d. 34. sect. 4. n. 16. Laym. l. 1. r. 5. p. 406. 3. n. 3.

Non incurrit suspensionem maxime à iurisdictione. Quia ex praedicto textu huiusmodi poena non colligitur, siquidem sententia ibi rit. annullantur non ob interdicti violationem, sed quia iniuste latae fuere. Ita Sayr. l. 5. thes. c. 14. n. 12. plures referens. Coninch. d. 17. dub. 4. numer. 71. Bonacina tom. 1. disput. 5. punct. 7. numer. 4.

Cum his opinor. Quia sine manifesta textus expressione, non est tam grauis poena imponenda. Moneo, Religiosos, qui interdictum generale loci, quod ab Ecclesia matrice obseruatur, in suis Ecclesiis non obseruauerint, vel celebrando, vel alios ad officia diuina admitrendo, vltra praefatas penas excommunicationem incurrere, teste Suario disput. 34. sect. 4. num. 19. & aliis.

DVBIVM LIII.

Clericus non interdictus, & in loco non interdicto admittens interdictos ad celebrationem, & c. incurruntne interdictum ab Ecclesia ingressu. Ad quod opus est, ut sit a iurisdictione Ordinaria exemptus?

²³¹ *Ex eo quod Clericus non interdictus, & in loco non interdicto admittit interdictos ad celebrationem, & c. incurruntne interdictum ab Ecclesia ingressu.* Ex eo quod Clericus non interdictus, & in loco non interdicto admittit interdictos ad celebrationem, eive Sacramenta ministrat, vel sepulturam Ecclesiasticam concedat, irregularis non est. Quia nullibi constat, hanc poenam ob hoc delictum esse appositam: & irregularitas solummodo in casibus à iure expressis incurritur. Est tamen ei Ecclesiae ingressus interdictus quovisque ad arbitrium eius, cuius sententiam contempsit, competenter satisfaciatur. *c. Episcoporum*, de priuileg. in 6. Quaesierim vero, num ad hanc poenam incurrendam, opus sit, ut Clericus ab Ordinaria Episcopi iurisdictione sit exemptus?

Opus quidem est. Quia Cap. praefato dicitur: Clerici saeculares, vel Regularis quantumcumque exempti. Sic Nauarr. *summa capite vigesimo quinto*, numero nonagesimo quarto. Henriquez libro decimo tertio, capite quadragesimo tertio, numero tertio. Suarius disputatione trigesima quarta, sectione quarta fine. Auila parte quinta, disputatione quinta, dubio quarto, conclusionem quarta.

Opus non est. Quia ly *Quantumcumque exempti* non ad restringendam, sed potius ad ampliandam dispositionem, est appositum. Ita Sayr. l. 5. thes. c. 14. n. 8.

Probabile hoc, sed probabiliorē reor esse secundam; quia textui magis accommodata est & cum de poenis agitur, mitior legē explicatio est praefenda.